

Valvontaosasto
Pirkko Alamäki-Karkiainen

14.6.2018

Sisäministeriö

SM:n lausuntopyyntö 16.5.2018 (SMDno-2016-1584)

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa

Tullin lausunto

Tulli on tutustunut hallituksen esitysluonnokseen ja nostaa esille alla mainitut kohdat.

Tulli on voimassa olevan ulkomaalaisrekisteristä annetun lain (1270/1997) 3 § 3 momentin nojalla yksi ulkomaalaisrekisterin rekisterinpitäjistä. Esitysluonnokseen sisältyvän uuden henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annettavan lain (jälj. maahanmuuttohallinnon henkilötietolaki) 3 §:n mukaan Tulli ei olisi säännöksessä mainittu yhteisrekisterinpitäjä. Tulli kannattaa esitystä tältä osin.

Lausuntopyynnössä pyydettiin kiinnittämään erityistä huomiota edellä mainitusta syystä tapahtuviin tiedonsaantioikeutta koskeviin muutoksiin. Lausunnonantajia pyydettiin tarkistamaan omat tiedonsaantioikeutensa ja niiden kattavuus maahanmuuttohallinnon alalla.

Maahanmuuttohallinnon henkilötietolain 12 §:ssä säädettäisiin rekisterinpitäjien tiedonsaantioikeudesta. Koska Tulli ei olisi enää rekisterinpitäjä, ei Tullilla olisi tällä perusteella oikeutta saada säännöksessä tarkoitettuja tietoja siinä määriteltyihin tarkoituksiin. HE-luonnoksen mukaan tiedonsaantioikeudesta säädettäisiin tiedonsaajan puolella, koska kyse on tiedonsaajan oikeudesta saada tietoja.

Henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain (639/2015) 13 §:ssä säädetään Tullin oikeudesta saada tietoja muilta viranomaisilta. Säännöksen 1 momentin 12 kohdassa on säädetty Tullin oikeudesta saada tietoja ulkoasiainministeriön tietojärjestelmistä sekä 13 kohdassa Maahanmuuttoviraston tietojärjestelmistä.

Tullin näkemyksen mukaan nämä tiedonsaantioikeudet ovat Tullin toiminnan kannalta kattavat.

Voimassa olevan ulkomaalaisrekisteriä koskevan lain 3 a §:ssä säädetään muukalaispasseja ja pakolaisen matkustusasiakirjoja varten otettujen sormenjälkitietojen käytöstä. Asiallisesti vastaava säännös sisältyy maahanmuuttohallinnon henkilötietolain 9 §:än. Tullin osalta oikeus käyttää näitä sormenjälkiä säilyy ennallaan: Tulli voisi esityksen mukaan käyttää näitä sormenjälkiä hoitaessaan rajatarkastusviranomaisen tehtäviä.

Muun muassa oleskelulupahakemuksia varten voidaan ottaa sormenjäljet ulkomaalaisrekisteriä koskevan lain 3 b §:n mukaan. Näitä sormenjälkiä voivat käyttää Maahanmuuttovirasto, poliisi, rajatarkastusviranomainen sekä Suomen edustusto. Uuden maahanmuuttohallinnon henkilötietolain 10 §:n mukaan em. sormenjälkiä saisi käyttää rajatarkastusviranomaisen sijaan Rajavartiolaitos, joten Tulli ei voisi enää tällä perusteella käyttää sormenjälkiä. Tullin näkemyksen mukaan käyttö olisi edelleen tarpeen Tullin rajatarkastustehtävissä. Tulli esittää lisättäväksi säännökseen, että Tulli saisi käyttää sormenjälkiä silloin, kun se hoitaa rajatarkastusviranomaisen tehtäviä.

Muilta osin Tullilla ei ole lausuttavaa hallituksen esitysluonnokseen.

Sami Rakshit
johtaja

Pirkko Alamäki-Karkiainen
tulliylitarkastaja

Jakelu Sisäministeriö sekä SM:n kirjaamo ja maahanmuutto-osasto
Tiedoksi Valvontaosasto, tietosuojavastaava Katja Kapanen